

Protokół z II spotkania Zespołu Lokalnej Współpracy

Nadleśnictwo Złotów, 20 maja 2025 roku, godz. 9:00–14:00

1. Organizacja i cel spotkania

Organizator: Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Pile, Nadleśnictwo Złotów

Cel: Celem spotkania była terenowa weryfikacja oraz omówienie miejsc zaproponowanych podczas I Zespołu Lokalnej Współpracy (ZLW) jako potencjalne lasy o zwiększonej funkcji społecznej (LOZFS). Spotkanie miało na celu prezentację w terenie, dyskusję nad potencjałem wytypowanych obszarów oraz wymianę doświadczeń i oczekiwań różnych grup interesariuszy. Ważnym aspektem była również analiza dotychczasowej współpracy oraz wypracowanie rekomendacji na przyszłość.

2. Uczestnicy spotkania

Członkowie Zespołu Lokalnej Współpracy:

- Piotr Witecki – Złotowski Korpus Ekspedycyjny
- Wojciech Kuśmirek – Złotowski Korpus Ekspedycyjny
- Barbara Zawadzka – Studio Fitness Zagraj, Siłownia Medyczna
- Natalia Gruszka, Michał Gruszka – Złotowski Uniwersytet Dziecięcy
- Jacek Grzesiak – Stowarzyszenie Przyjazna Edukacja
- Wojciech Szczotka – Stowarzyszenie Przedsiębiorców Leśnych
- Krzysztof Sikora – Urząd Miejski w Złotowie
- Janusz Stańczak – Rada Miejska w Krajence, Sołectwo Paluszka
- Maciej Szczotka – Zakład Usług Leśnych Andrzej Szczotka
- Mateusz Gappa – Złotowskie Centrum Aktywności Społecznej
- Krzysztof Sobieszczyk – BAJOKAJAKI.pl
- Krzysztof Lech – Stowarzyszenie Mam Korbę
- Tomasz Zbylut – Złotowskie Stowarzyszenie Historyczno-Militarne „Robak”

Przedstawiciele organizatora:

- Magdalena Marchwiak – Koordynator ZLW, RDLP Piła
- Tomasz Konieczny – Nadleśniczy Nadleśnictwa Złotów
- Krzysztof Dymek - Naczelnik Wydziału Ochrony Przyrody, RDLP Piła
- Łukasz Galimski – Zastępca Nadleśniczego, Nadleśnictwo Złotów
- Adam Pulit – Konsultant ds. społecznych, Nadleśnictwo Złotów

Zaproszeni goście – Interesariusze – zainteresowani obszarami typowanymi jako LOZFS z racji bezpośredniego sąsiedztwa lub prowadzonej w danym miejscu aktywności:

1. Mariusz Filipkowski - Dyrektor Szkoły Podstawowej w Świętej
2. Adam Kołakowski – Dyrektor Ośrodka Rehabilitacji Zabajka 1 w Stawnicy
3. Dorota Murach - Zastępca Wójta, Urząd Gminy Zakrzewo
4. Piotr Borkowski – Stowarzyszenie Bucks DGC Złotów

3. Przebieg spotkania

Spotkanie otworzył Tomasz Konieczny, który powitał uczestników, przedstawił przedstawicieli RDLP w Pile oraz Nadleśnictwa Złotów. Nadleśniczy poprosił również, aby uczestnicy krótko się przedstawili. Krzysztof Dymek i Magdalena Marchwiak – przybliżyli cel spotkania. Łukasz Galimski i Adam Pulit wprowadzali uczestników w szczegóły odwiedzanych miejsc – proponowanych jako LOZFS zgodnie z ustaleniami I ZLW i wg harmonogramu spotkania II ZLW:

3.1. Zwierzyniec

3.1.1. Informacje ogólne i gospodarcze:

- Powierzchnia: 74,74 ha
- Położenie: Gmina Miasto Złotów, leśnictwo Łączyn, oddz. 190, 191, 192
- Charakterystyka: Kompleks leśny z rozbudowaną infrastrukturą rekreacyjną i edukacyjną, wpisany do ewidencji zabytków.

- Wskazania gospodarcze: trzebież późna; gospodarka leśna dostosowana do funkcji społecznych i rekreacyjnych.

3.1.2. Stan obecny infrastruktury i aktywności:

- Infrastruktura edukacyjna i rekreacyjna Regionalnego Ośrodka Edukacji Przyrodniczo-Leśnej i Ekologicznej „Zwierzyniec” Nadleśnictwa Złotów: zagroda dla zwierząt leśnych, arboretum, wiata ogniskowa oraz parkingi, miejsca historyczne i atrakcje takie jak „ośmiornica” i rzeźby w pniach drzew.
- Zielony Punkt Kontrolny – miejsce do uprawiania orienteeringu,
- Ścieżka zdrowia
- Trasy rowerowe „Korba” i „Korba Junior” (kategoria MTB), zrealizowane przez Stowarzyszenie Mam Korbę.
- Las od 17 lat jest areną wydarzenia sportowego pt.: Złotowski Bieg Zawilca – w ostatniej edycji (10 maja 2025 r.) udział w nim wzięło 1073 uczestników.

3.1.3. Problemy, wyzwania, ustalenia:

- Funkcjonowanie tras rowerowych MTB w Zwierzyncu to przykład dobrej współpracy między Nadleśnictwem Złotów a Stowarzyszeniem Mam Korbę – na podstawie porozumienia regulującego podział obowiązków, odpowiedzialności, wspólnej promocji miejsca i własnych wydarzeń oraz wspólnych inicjatyw partnerskich w zakresie pozyskiwania zewnętrznych środków finansowych na rozwój infrastruktury i wydarzenia (**załącznik nr 1**).
- Park jest miejscem codziennej aktywności mieszkańców Złotowa i gości regionu, jednak brak jest szczegółowych danych dotyczących skali wykorzystania infrastruktury przez społeczność lokalną (brak systematycznego monitoringu frekwencji). Wskazano na konieczność integracji takich danych o użytkowaniu parku przez różne podmioty (zarządców i organizatorów wydarzeń) w celu pozyskania statystyk uzasadniających kolejne projekty rozwojowe i wzmacniających wnioski o ich finansowanie.
- Zasygnalizowano, przez stronę społeczną, problem zanieczyszczenia lasu w kontekście braku toalet i potrzeby poprawy funkcjonowania infrastruktury sanitarnej na terenach miejskich.
- Omówiono problematykę bezpieczeństwa uczestników i odpowiedzialności cywilnej organizatorów i zarządcy terenu, wskazując potrzebę dopracowania formalnych regulacji w tym zakresie.

- Rekomendowano kontynuację dotychczasowego sposobu udostępniania terenu, obejmującego także prace związane z wycinaniem drzew na rzecz bezpieczeństwa użytkowników i procesu przebudowy lasu dla zachowania jego trwałości i ciągłości.

Zwierzyniec to miejsce rekomendowane przez członków ZLW do uznania jako LOZFS.

3.2. Las obok Szkoły Podstawowej w Świętej

3.2.1. Informacje ogólne i gospodarcze:

- Powierzchnia: 8,27 ha
- Położenie: Gmina Złotów, leśnictwo Wąsosz, oddział 269 d
- Charakterystyka: Brak wskazań gospodarczych – teren pozostaje poza bieżącymi planami użytkowania. Wiekowy, ponad 100-letni drzewostan wymagający okresowych prac pielęgnacyjnych i porządkowych.

3.2.2. Stan obecny infrastruktury i aktywności:

- Wg opinii Dyrektora Szkoły miejsce nie jest obecnie aktywnie wykorzystywane przez uczniów w ramach zajęć szkolnych z uwagi na obawy rodziców.
- Miejsce to nie dysponuje żadną infrastrukturą edukacyjną i rekreacyjną.
- Liczne wydepty wskazują jednak, że jest to teren wykorzystywany przez mieszkańców jako teren rekreacyjny.
- W obszarze leśnym znajduje się enklawa własności Gminy Złotów z dawnym cmentarzem – miejsce do zachowania w pamięci i wymagające opieki.
- Przewidywana jest rosnąca presja społeczna na obszar, ze względu na intensywną rozbudowę – w trakcie budowy i planowaną - widoczną poprzez podziały geodezyjne graniczących terenów.

3.2.3. Problemy, wyzwania, ustalenia:

- Miejsce jest monitorowane przez nadleśnictwo poprzez coroczne przeglądy pod kątem obecności niebezpiecznych drzew. W pierwszym kwartale 2025 roku wykonano prace związane z ich usuwaniem oraz wykonano podkrzesywanie wybranych pni przy istniejących wydeptach.
- Konieczność dalszego utrzymania bezpieczeństwa ze względu na wiek drzewostanu i proces zamierania drzew.
- Zdaniem uczestników ZLW miejsce to ma duży potencjał w kierunku utworzenia w nim Zielonego Punktu Kontrolnego, ścieżki zdrowia, ścieżki edukacyjnej.

- Do dalszych analiz niezbędne jest poznanie perspektywy społeczności lokalnej i planów rozwojowych gminy, a w szczególności sołectwa Święta - brak przedstawicieli samorządu lokalnego podczas spotkania ZLW.
- Rozwój infrastruktury rekreacyjnej i edukacyjnej, powinien być brany pod uwagę tylko w przypadku jeśli pojawi się oddolna inicjatywa lokalna.

Las obok Szkoły Podstawowej w Świętej jest miejscem rekomendowanym przez członków ZLW do uznania jako LOZFS, proces ten wymaga jednak zaangażowania społeczności lokalnej i aktywności jej przedstawicieli.

3.3. Lasy wokół Jeziora Piaskowego

3.3.1. Informacje ogólne i gospodarcze

- Powierzchnia: 8,13 ha
- Położenie: Gmina Złotów, leśnictwo Wąsosz, oddz. 75
- Charakterystyka: Tereny leśne w sąsiedztwie Ośrodka Rehabilitacji „Zabajka 1” w Stawnicy, użytkowane rekreacyjnie przez gości ośrodka, turystów oraz mieszkańców. W ramach gospodarki leśnej nie przewiduje się intensywnych działań gospodarczych, funkcja rekreacyjna i społeczna. Teren zróżnicowany własnościowo- Lasy Państwowe oraz prywatne (ostatnio powiększony areal Lasów Państwowych przez zakup jednej z działek).

3.3.2. Stan obecny infrastruktury i aktywności

- Ośrodek „Zabajka” inwestuje w infrastrukturę kempingową (pole kempingowe, przyłącza mediów dla kamperów).
- Teren coraz częściej wykorzystywany przez turystów, w tym karawaningowców (korzystają z możliwości oznaczania ciekawych miejsc w aplikacjach dla kamperów).
- Potencjał do rozwoju turystyki pieszej i rowerowej.
- Brak obecnie formalnie wyznaczonych ścieżek rowerowych i plaży.

3.3.3. Problemy, wyzwania, ustalenia:

- Brak wiedzy o planach rozwojowych samorządu dotyczących zagospodarowania otoczenia jeziora np. legalizacji plaży, budowy ścieżek rowerowych itp.
- Niejednolita własność gruntów wymaga koordynacji działań rozwojowych między nadleśnictwem, samorządem i podmiotami prywatnymi (przedsiębiorcą – Ośrodek Zabajka, właścicielem posesji).

- Konieczność wspólnego ustalenia charakteru zagospodarowania terenu zgodnie z oczekiwaniami mieszkańców i przedsiębiorców.
- Niezbędne, dalsze monitorowanie wykorzystania tego terenu i dostosowywanie planów do potrzeb odwiedzających.

Lasy wokół Jeziora Piaskowego jest miejscem rekomendowanym przez członków ZLW do uznana jako LOZFS ze względu na jego aktywne już wykorzystywanie. Proces ten wymaga jednak skoordynowania działań w zakresie zbadania oczekiwań kilku środowisk i porozumienia stron.

3.4. Park w Kujanie

3.4.1. Informacje ogólne i gospodarcze

- **Powierzchnia:** 1,95 ha
- **Położenie:** Gmina Zakrzewo, leśnictwo Kujan, oddz. 178 d
- **Charakterystyka:** Zrewaloryzowany park leśny w Borach Kujańskich, z dostępem do jeziora i strugi, użytkowany rekreacyjnie i edukacyjnie. Prace pielęgnacyjne dostosowane do funkcji społecznych.

3.4.2. Stan obecny infrastruktury i aktywności

- Zabytkowy park z wiatą rekreacyjną i bogatą szatą roślinną,
- W 2024 roku zrealizowano projekt rewaloryzacji, pielęgnacji drzewostanu z odtworzeniem wiaty ogniskowej, przy zaangażowaniu finansowym Gminy Zakrzewo i Nadleśnictwa Złotów.
- Aktualnie park jest miejscem rekreacji dla mieszkańców, a dla gości stanowi bazę wypadową wypraw pieszych, rowerowych i wodnych.
- Przyczynia się do rozwoju turystyki aktywnej, w tym packrafting (turystyka z plecakiem, rowerem i pompowanym kajakiem).

3.4.3. Problemy, wyzwania i ustalenia

- Brak ujęcia parku w Gminnym Programie Rewitalizacji (GPR 2025) z perspektywą finansowania rozwoju infrastruktury i ujęcia w ramach kompleksowych przedsięwzięć rozwojowych gminy.
- Potrzeba poprawy komunikacji ścieżkami rowerowymi między Zakrzewem a Kujaniem (parkiem).

- Brak systematycznego monitorowania liczby użytkowników do wyceny usług ekosystemowych i lepszego planowania.
- Dalsze oczekiwania rozwoju infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej - ławek widokowych na jezioro, stojaków na rowery.
- Niezbędne jest wykonanie miejsc parkingowych na poboczu drogi wojewódzkiej oraz wykonanie na niej przejścia dla pieszych, w kierunku parku.

Park w Kujanie jest miejscem rekomendowanym przez członków ZLW do uznania jako LOZFS ze względu na jego aktywne już wykorzystywanie. Obiekt wymaga stałego nadzoru i ma ogromny potencjał do rozwoju turystyki na terenie Gminy Zakrzewo, a w szczególności na terenie Borów Kujańskich.

3.5. Park w Międzybłociu

3.5.1. Informacje ogólne i gospodarcze

- **Powierzchnia:** 21,06 ha
- **Położenie:** Gmina Złotów, leśnictwo Łączyń, oddz. 188
- **Charakterystyka:** Teren o dużym potencjale rekreacyjno-społecznym, użytkowany przez mieszkańców i gości. Prace pielęgnacyjne dostosowane do potrzeb rekreacyjnych.

3.5.2. Stan obecny infrastruktury i aktywności

- Park - wpisany do ewidencji zabytków oraz las gospodarczy, dotychczasowe działania oparte o projekt rewaloryzacji.
- Infrastruktura: wiata ogniskowa – opiekun społeczny: Złotowski Korpus Ekspedycyjny, pole do gry w Disc Golfa – opiekun społeczny: Stowarzyszenie Bucks DGC Złotów, ścieżki, wydepty.
- Wiata wykorzystywana dość intensywnie wg elektronicznej ewidencji użytkowników – ponad 300 wypożyczeń w ciągu dwóch lat, w tym ponad 30 w I kwartale 2025 r.
- Pole do gry w Disc Golfa cieszy się rosnącą popularnością i stanowi przykład atrakcyjnego zagospodarowania terenów zielonych.

3.5.3. Problemy, wyzwania i ustalenia

- Dla dalszego rozwoju miejsca niezbędna jest integracja działań i komunikacja z samorządem oraz okolicznymi mieszkańcami ze względu na rosnącą presję na park - widoczną w intensywnej zabudowie otoczenia parku.

- Miejsce to jest przykładem partycypacyjnego zarządzania, poprzez podpisane porozumienia o współpracy między nadleśnictwem a lokalnymi stowarzyszeniami (**załącznik nr 2**).

Park w Międzybłociu jest miejscem rekomendowanym przez członków ZLW do uznania jako LOZFS ze względu na jego aktywne już wykorzystywanie. Obiekt wymaga stałego nadzoru i ma potencjał do rozwoju turystyki na terenie Gminy Złotów. Utrzymanie aktywności i rozwoju Parku wymaga wzmocnienia współpracy z lokalnymi liderami, organizacjami i samorządem. Dalszy rozwój infrastruktury (np. parkingi, kładki, stojaki na rowery) możliwy będzie przy ustaleniu zasad współodpowiedzialności i współfinansowania. W celu dokonania niezbędnych uzgodnień odbędzie się spotkanie, na którym zainteresowane strony przedstawią koncepcje i pomysły dotyczące obszaru oraz propozycje ich realizacji.

4. Wnioski ogólne i dalsze działania

- Wszystkie analizowane miejsca potwierdzają swój potencjał zwiększonej funkcji społecznej i są rekomendowane przez ZLW do dalszego procedowania.
- Wdrożenie systemu monitoringu użytkowników, integracji danych o aktywnościach, byłoby pomocne w wycenie usługi ekosystemowej LOZFS i tym samym w racjonalizacji wydatków.
- Uzgodniono rozwijanie partnerstw, także w celu wspólnego pozyskiwania środków zewnętrznych na kolejne inwestycje i działania „miękkie”.
- Ostateczne opinie dotyczące wyznaczenia LOZFS zostaną podjęte przez ZLW na kolejnym spotkaniu.

Protokół sporządził Adam Pulit

Akceptacja koordynatora:

Zatwierdził: